

NEMZETI FEJLESZTÉSI
MINISZTERIUM

**A Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program
(KEHOP) 2014-20-as tervezési időszak pályázati rendszerének
energetikai fejlesztési vonatkozásai**

Dr. Nemcsok Dénes

*környezeti és energiahatékonysági operatív programokért felelős
helyettes államtitkár*

A Környezeti és Energiahatékonysági Operatív Program (KEHOP) 2014-20-as tervezési időszak pályázati rendszerének energetikai fejlesztési vonatkozásai

Tartalom

- I. KEHOP célrendszere, prioritásai*
- II. Prioritás tengelyek részletes bemutatása*
- III. Energetikai fejlesztések más operatív programokban*

A KEHOP átfogó célja

A KEHOP átfogó célja, hogy a magas hozzáadott értékű termelésre és a foglalkoztatás bővülésére épülő gazdasági növekedés az emberi élet és a környezeti elemek – hosszú távú változásokat is figyelembe vevő – védelmével összhangban valósuljon meg.

Az átfogó cél elérése érdekében a KEHOP által lefedett valamennyi fejlesztési terület és beavatkozási irány esetében az alábbi, egymással szoros kapcsolatban lévő horizontális céloknak kell érvényesülniük:

- *A klímaváltozás kedvezőtlen hatásainak megelőzése és mérséklése, az alkalmazkodóképesség javítása;*
- *Az erőforrás-felhasználás hatékonyságának fokozása;*
- *A szennyezések és terhelések megelőzése és mérséklése;*
- *Egészséges és fenntartható környezet biztosítása.*

A KEHOP prioritás-struktúrájának bemutatása

<i>Prioritási tengely megnevezése</i>	<i>Alap</i>	<i>Teljes összeg EU+HUN (Mrd HUF)</i>	<i>A teljes keret %- ában</i>
<i>1. A klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás</i>	<i>KA</i>	<i>308,36</i>	<i>27,61</i>
<i>2. Települési vízellátás, szennyvíz-elvezetés és –tisztítás, szennyvízkezelés fejlesztése</i>	<i>KA</i>	<i>367,07</i>	<i>32,86</i>
<i>3. Hulladékgazdálkodással és kármentesítéssel kapcsolatos fejlesztések</i>	<i>KA</i>	<i>118,10</i>	<i>10,57</i>
<i>4. Természetvédelmi és élővilág-védelmi fejlesztések</i>	<i>ERFA</i>	<i>29,8</i>	<i>2,67</i>
<i>5. Energiahatékonyság növelése, megújuló energiaforrások alkalmazása</i>	<i>KA</i>	<i>293,57</i>	<i>26,28</i>
ÖSSZESEN		1116,9	100

1. prioritás: A klímaváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás

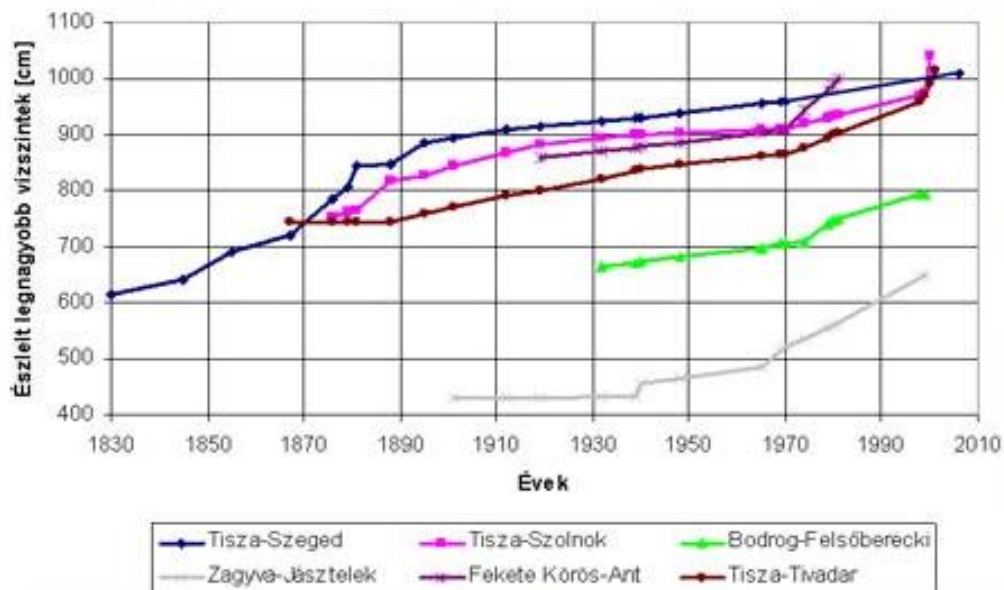
A prioritástengely kialakításának indokai:

Előrejelzések szerint a légkör elmúlt évtizedekben mért felmelegedése folytatódik

- Szélsőségek meteorológiai és hidrológiai helyzetek gyakorisága nő
- Kiemelkedő jelentőségű hatások: aszály, árvíz, belvíz, fokozódó erdőtűzveszély, csökkenő biodiverzitás

Magyarország víztöbblet és vízhiány kettős szorításában:

- Átlagosan minden második év aszályos
- Utóbbi 57 évből 3 esetében nem volt belvízvédekezés
- Árvizek által veszélyeztetett terület ország területének 23%-a – egyik legmagasabb arány Európában

Árvízszint változások a Tiszán és mellékfolyóin. Forrás: tankonyvtar.hu.

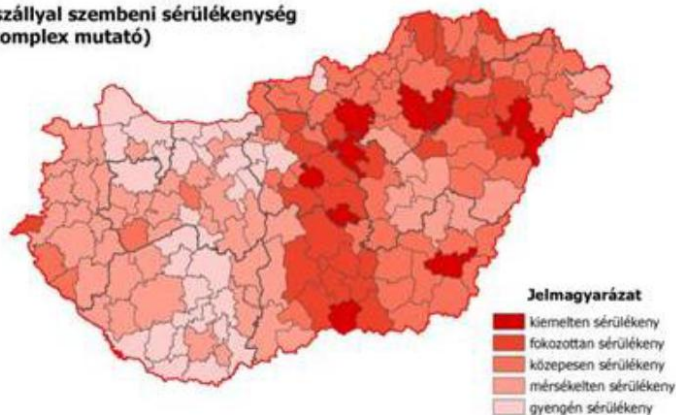

Intézkedésstruktúra:

- *Vízgyűjtőkkel és az éghajlatváltozás hatásaival kapcsolatos adat- és tudásbázisok fejlesztése*
- *Hatékony alkalmazkodás társadalmi feltételeinek elősegítése*
- *Vízkezeléssel történő fenntartható gazdálkodáshoz szükséges feltételek javítása*
- *A vizek okozta kártételekkel szembeni ellenálló-képesség fejlesztése*
- *A személy- és vagyonbiztonság növelése céljából a katasztrófavédelmi beavatkozások hatékonyságának fokozása*

Aszályal szembeni sérülékenység
(komplex mutató)

2. prioritás: Települési vízellátás, szennyvíz-elvezetés és tisztítás, szennyvízkezelés fejlesztése

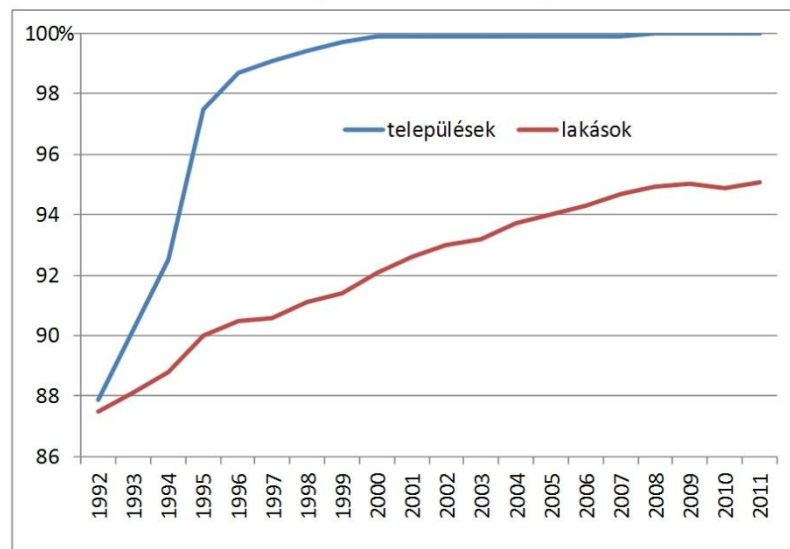
A prioritástengely kialakításának indokai:

A víziközmű-szolgáltatás fejlesztése → több mint 500 projekt a 2007-2013 időszakban → további beruházások szükségessége → kiemelt figyelem a víziközmű rendszerek hatékonyságát növelő beruházásokra

Ivóvíz:

- *Az EU-s és hazai ivóvíz-minőségi határértékek betartásának szigorú biztosítása,*
- *További felmérések az ólomcsövek előfordulásáról és intézkedés kiváltásokról,*
- *Hatékonyabb, gazdaságosabban működő vízi közmű szektor kialakítása.*

Vezetékes ivóvízzel ellátott települések illetve lakások aránya az összes település és lakás arányában

szamvarazs.blogspot.hu

Forrás: KSH

A prioritástengely kialakításának indokai 2. :

Szennyvíz-elvezetés és –tisztítás:

A szennyvízes derogációs kötelezettségek maradéktalan teljesítése,

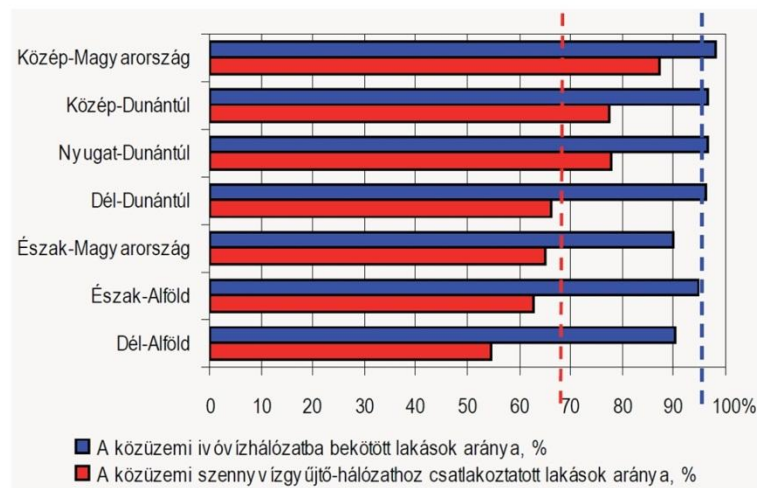
2000 LE feletti településeknél a szennyvízből eredő kibocsátások további mérséklése (vizek ökológiai állapotát nem veszélyeztető szennyvízkezelési megoldások),

EU VKI fenntartható vízhasználatra és szennyezőanyag-kibocsátás csökkentésére vonatkozó kritériumoknak való megfelelés.

Szennyvíziszap:

- A szennyvízkezelési projektek hatékony megvalósítása,*
- A szennyvíziszap optimális hasznosításának megindítása (mezőgazdaság, energetika).*

Közműolló, 2011

Intézkedésstruktúra:

Ivóvízminőség javítása uniós és hazai határértékek teljesítése céljából, a víziközmű rendszerek hatékonyabb működtetése mellett:

- Ivóvízminőség-javítás ivóvíz-kezelési technológiák fejlesztésével, más vízbázisra áttéréssel, térségi rendszerek kialakításával, rekonstrukcióval, illetve ezek kombinációjával.*

A szennyvizek okozta környezetterhelések csökkentése, megelőzése a 2000 LE feletti agglomerációkban, a víziközmű rendszerek hatékonyabb működtetése mellett:

- Szennyvízelvezetéssel és kezeléssel kapcsolatos fejlesztések*
- Szennyvíziszap országosan egységes koncepció alapján történő hatékony kezelése és optimális hasznosítása érdekében szükséges beruházások, fejlesztések energiahatékonysági elemekkel.*

3. prioritástengely: Hulladékgazdálkodással és kármentesítéssel kapcsolatos tevékenységek

A prioritástengely kialakításának indoklása :

Uniós elvárás, hazai jogszabályhoz igazodás:

- a 2008/98 EK irányelv, egyéb kapcsolódó irányelvek
- hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény követelményei (hulladékgazdálkodás közszolgáltatás)

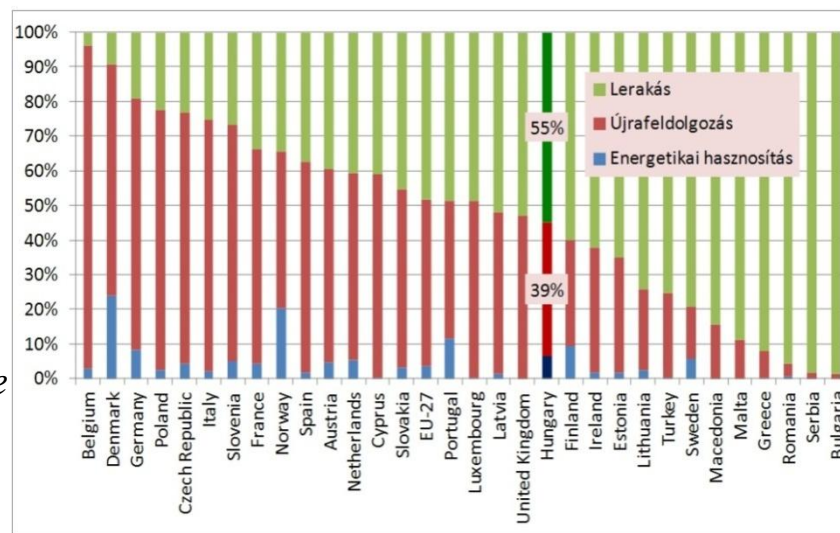
Alapvető célkitűzések a hulladékgazdálkodásban:

- hulladék mennyiségének csökkentése, hulladékkeletkezés megelőzése,
- lerakás helyett az újrafelhasználás/feldolgozás ösztönzése

Elmúlt évtizedek – ipari, mezőgazdasági, katonai tevékenysége

- jelentős szennyeződések a talajban, felszín alatti vizekben
- ökoszisztémák, ivóvízbázisok veszélyben → Országos Környezeti Kármentesítési Program

Települési hulladékok hasznosítási arányai Európában, 2010

szamvarazs.blogspot.hu

Forrás: Eurostat

Intézkedésstruktúra:

Hulladékgazdálkodással kapcsolatos irányelvek végrehajtásának elősegítése

- *Az elkülönített gyűjtési és szállítási rendszerek fejlesztése*
- *Hulladékkezelési létesítmények hálózatának rendszerszerű fejlesztése (beleértve az előkezelés, a hasznosítás és az ártalmatlanítás alrendszerait)*

Szennyezett területek kármentesítése

- *Országos Környezeti Kármentesítési Program végrehajtása*

4. prioritás: Természetvédelmi és élővilág védelmi fejlesztések

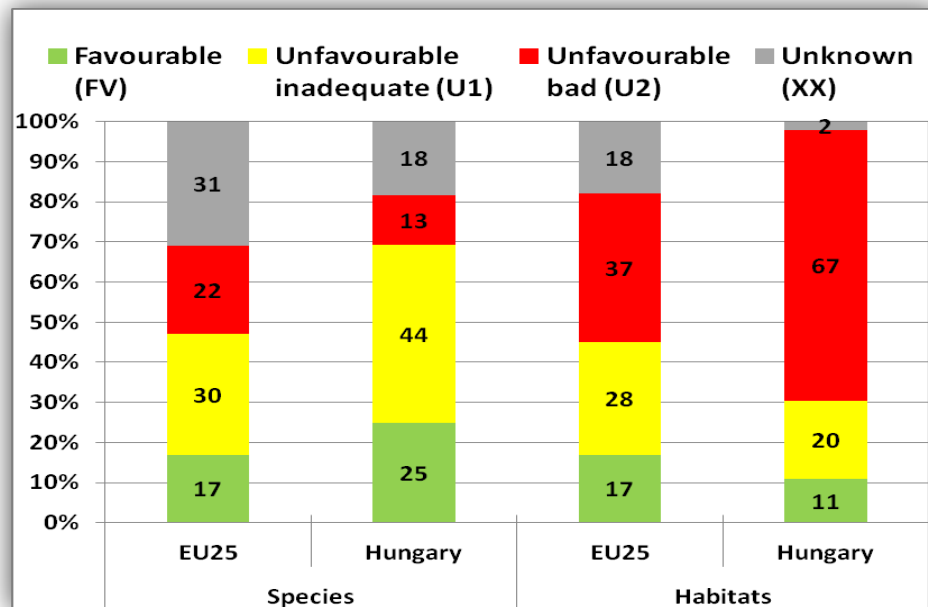
A prioritástengely kialakításának indoka:

Uniós elvárások:

- EU2020 → Erőforrás-hatékony Európa → EU Biológiai Sokféleség Stratégia: ökoszisztémák, élőhelyek és fajok eredeti állapotának helyreállítása

Hazai adottságok:

- Magyarország: az EU terület 3%-a ↔ 36%-a a védett madár- és 17 %-a az egyéb közösségi szempontból kiemelkedő fontosságú fajoknak
- 87 %-a a közösségi szempontból kiemelkedő magyarországi élőhelyeknek kedvezőtlen védelmi helyzetben → erőteljes beavatkozásra van szükség

Intézkedésstruktúra:

A védett illetve közösségi jelentőségű természeti értékek és területek természetvédelmi helyzetének és állapotának javítása

- A fajok és élőhelyek természetvédelmi helyzetének javítását célzó közvetlen élőhely-fejlesztési és fajmegőrzési beavatkozások*
- A természetvédelmi kezelés infrastrukturális feltételeinek javítása*
- A közösségi jelentőségű természeti értékek megőrzését és fejlesztést, és az EU Biológiai Sokféleség Stratégia hazai megvalósítását megalapozó stratégiai vizsgálatok*

A Natura 2000 hálózat és a közösségi jelentőségű fajok és élőhely-típusok ismertségének és társadalmi elfogadottságának javítása

- A hazai Natura 2000 hálózat egységes szemléletben történő bemutatásához szükséges infrastrukturális háttér kialakítása*

5. prioritástengely: Energiahatékonyság növelése, megújuló energiaforrások alkalmazása

A prioritástengely kialakításának indoka:

Helyzetkép: energiafüggőség, elavult épületállomány

- *Jelentős fosszilis alapú energiainport*
- *Az összes energiafogyasztás 40%-a és az ÜHG kibocsátás túlnyomó része az épületekből*
- *→ ← A hazai épületállomány 70%-a (=4.3 millió lakás) energetikailag elavult, felújításra szorul;*

Nemzeti és EU 2020 célkitűzések megvalósítása

- *Energiatakarékosság növelése, megújuló energiaforrások fokozott alkalmazása, klímavédelem és ellátásbiztonság*

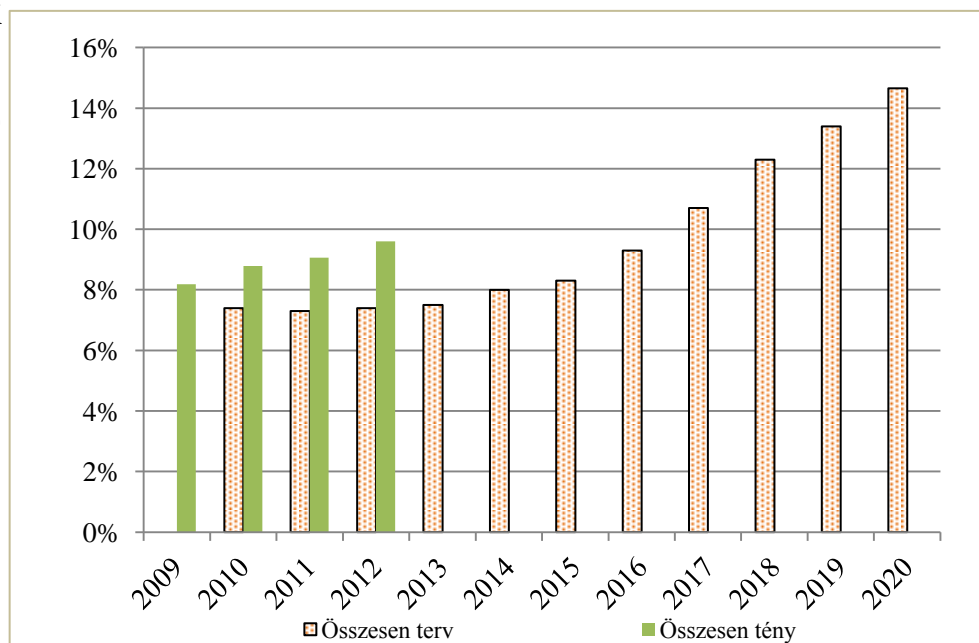
A prioritástengely kialakításának indoka 2.:

Megújuló energiaforrások kihasználatlansága

- *A megújuló forrás alapú fogyasztás részesedése a teljes fogyasztásból az EU átlag alatt*
- *A magyarországi villamos-energiarendszer korlátozottan alkalmas a megújuló energiaforrásokból származó energia befogadására*

Nemzeti és EU 2020 célkitűzések megvalósítása

- *Energiatakarékosság növelése, megújuló energiaforrások fokozott alkalmazása, klímavédelem és ellátásbiztonság;*

Intézkedésstruktúra :

A megújuló energiaforrások felhasználásának növelése

- *Hálózatra termelő, nem épülethez kötött megújuló energiaforrás alapú zöldáram-termelés*

Az energiahatékonyság és az energia-megtakarítás növelése

- *Épületek energiahatékonysági korszerűsítése megújuló energiaforrások alkalmazásának kombinálásával,*
- *Távhő-rendszerek komplex energetikai felújítása, illetve megújuló alapra helyezése*

Az energiatudatosság növelése komplex szemléletformálási programok megvalósításán keresztül

Intelligens hálózati rendszerek támogatása a villamosenergia-rendszer rugalmasságnak biztosítására

- *Intelligens mérési (smart meter) rendszerek támogatása*
- *Fogyasztó-oldali válaszintézkedést (demand-response) lehetővé tévő rendszerek kiépítése*
- *Intelligens elosztó-hálózati (smart grid) körzetek kiépítésének támogatása*

Energetikai fejlesztések további Operatív Programokban

GINOP 4. prioritási tengely

Cél: Gazdaságfejlesztést élénkítő energetikai célú beavatkozások, kiemelten kkv-k részére.

Támogatható tevékenységek:

- Energiahatékonyság és megújuló energia felhasználás növelését célzó fejlesztések, jellemzően épülethez kötődően,*
- Gazdasági-termelési folyamathoz kapcsolódó megújuló energiafelhasználás növekedését célzó fejlesztések*

Rendelkezésre álló forrás: ERFA – 66,5 milliárd Ft

Kedvezményezettek: gazdasági társaságok (kkv-k)

Pénzügyi eszközök alkalmazása: GINOP 7. prioritásban visszatérítendő források kihelyezésével

Energetikai fejlesztések további Operatív Programokban 2.

TOP 3. prioritási tengely

Cél: Energetikai célú beavatkozások ösztönzése, önkormányzatok körében.

Támogatható tevékenységek:

- *Épülethez kötődő energiahatékonyság és megújuló energia felhasználás növelését célzó fejlesztések,*
- *Megújuló energia felhasználásra alapozott autonóm energiaellátás megvalósítás.*

Rendelkezésre álló forrás: *ERFA – 115,8 milliárd Ft*

Kedvezményezettek:

- *önkormányzatok,*
- *önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások,*
- *azon intézmények, amelyek önkormányzati tulajdonú épületben látnak el üzemeltetési, működtetési, feladatellátási tevékenységeket*

Pénzügyi eszközök alkalmazása: *nem tervezett*

Energetikai fejlesztések további Operatív Programokban 3.

VEKOP 3. prioritási tengely (Közép-Magyarországi Régió)

Cél: Energetikai célú beavatkozások ösztönzése, önkormányzatok körében.

Támogatható tevékenységek:

- Épülethez kötődő energiahatékonyságot és megújuló energia felhasználás növelését célzó fejlesztések.*

Rendelkezésre álló forrás: ERFA – 59,6 milliárd Ft

Kedvezményezettek:

- önkormányzatok,*
- önkormányzati többségi tulajdonú vállalkozások.*

Pénzügyi eszközök alkalmazása: nem tervezett

Forrás: www.green-the-world.net

Köszönöm a figyelmet!

Dr. Nemcsok Dénes

**környezeti és energiahatékonysági operatív
programokért felelős
helyettes államtitkár**